

יש לי מושג

תפילה - לבד וגם ביחד

מניין – במסורת היהודית, כדי לומר ברכות ותפילות מסוימות יש צורך במספר מינימלי של אנשים. מספר מינימלי זה נקרא "מניין" (מהמילה למנות, לספור). במניין חייבים להיות לפחות עשרה אנשים, מגיל מצוות ומעלה. אבא קובנר, משורר שהיה ממנהיגי גטו וילנה בזמן השואה, מתאר חוויה שחווה בימיו הראשונים בארץ ישראל, כאשר הגיע לכותל שבירושלים:

עמדתי במרחק של פסיעה מהכותל, מן האבנים, והרגשתי שאיני שייך. הרגשתי שהנני נטוע בהוויה אחרת... אך מישהו משך בשרוולי, ביקש שאצטרף למניין. חבשתי כובע, הצטרפתי למניין. אמרתי תפילת מנחה והגעתי. זהו דבר יהודי, היותר ייחודי שביהדות – להיות אחד במניין. לדעת כי התשעה זקוקים לעשירי, והאחד לתשעה.

(אבא קובנר, על הגשר הצר, ספרית פועלים, תל אביב תשמ"א, עמ' 121)

לשון התפילה – תפילות רבות מנוסחות בלשון רבים. לדוגמה, כאשר אשה מדליקה נרות שבת, גם אם היא מברכת לבדה, היא אומרת: "ברוך אתה ה', אלוהינו מלך העולם, אשר קידשנו במצוותיו וציוונו להדליק נר של שבת".

- מדוע נוהגים כך? מה הרעיון שמאחורי הנוסח הזה?
- **תפילה אישית** – גם בתפילה הנאמרת בציבור יש מקום לתפילת היחיד. כל מתפלל מוזמן להוסיף על הכתוב תפילות משלו, תפילות שיכולות להיות אישיות לגמרי.

מחברים הכול יחד

- קבוצה של חברים שזה עתה סיימו את לימודיהם באוניברסיטה החליטו שברצונם להקים מסגרת שיתופית. הם מעוניינים להקים קהילה שתתמוך בחבריה, ובעת ובעונה אחת תאפשר מרחב מרבי לרצונות ולצרכים של כל אחד מהם. כעת הם מחפשים שותפים להקמת הקהילה. בשלב זה הם מכינים עלון פרסום שיסביר את המיזם (הפרויקט). האתגר הראשון של חברי הקבוצה הוא להכין סמליל (לוגו) לקבוצה. עזרו להם!
- ציירו סמליל שיסמל את העקרונות שעליהם תיבנה הקהילה החדשה – חיים ביחד המכבדים את חופש הפרט. אפשר לשלב בסמליל גם סיסמה.
 - הציגו את הסמליל לפני הכיתה. בהצגתכם עליכם לכלול ציטוטים מהמקורות שלמדתם ביחידה.

אילו מחשבות ותובנות על תיקון האדם והחברה שעלו ביחידה זו כדאי לנו לאמץ בבואנו לשפר את פני החברה שלנו?